

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ТАКСИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ЗА ОБУЧЕНИЕ В ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА И НАУЧНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Национално представителство на студентските съвети	<p>Националното представителство на студентските съвети в Република България в качеството си на единствен законоустановен орган в страната за защита правата и интересите на студентите, докторантите, курсантите и специализантите, изразява своето неодобрение за поредното вдигане на семестриалните такси за обучение в държавните висши училища и научни организации за учебната 2024/2025 година.</p> <p>Размерът на таксите за обучение на студентите и докторантите се осъществява съгласно чл. 95 от ЗВО и е определен по образователно-квалификационни степени за студентите, съответно по образователна и научна степен „доктор“, по форми на обучение и по професионални направления съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС № 125 от 24.06.2002 г, във връзка с приемане на предложенията на държавните висши училища.</p> <p>Поредното искано увеличение идва след драстично вдигане на семестриалните такси с над 30% през учебната 2023/2024 година. Тогава доводите на висшите училища бяха, че това е необходимо на фона на високата инфлация и осигуряване на по-високо качество за образование. Поредното предвидено вдигане на таксите става отново по предложения на академичните ръководства и следва да бъдат отразени в учебната 2024/2025 година. Този път мотивите са свързани с вдигане на издръжката за обучение, определена по реда на чл. 91, ал. 2, т.1 и т.3 от ЗВО.</p> <p>Като обучаващи се и представляващи студентската общност в страната изразяваме неодобрението си за предложението за вдигане размера на семестриалните такси за обучение в държавните висши училища и научни организации за учебната 2024/2025 година.</p> <p>В последните няколко години оставаме с впечатление, че в системата на висшето образование се води политика по отношение на системно вдигане на семестриалните такси, което винаги се обвързва с популисткото твърдение, че това е необходимо, за да се вдигне качеството.</p> <p>Ние, студентите, като ползватели в системата на висшето образование останахме подведени, че образованието за студентите в държавна поръчка ще бъде безплатно за обучаващите се. В последната една година сме свидетели на</p>	Не се приема	<p>Министерство на образованието и науката (МОН) изпълнява функцията си на регулатор на предложените от държавните висши училища такси за обучение за съответната учебна година. Тази си функция МОН изпълнява в рамките на законово установените с Закона за висшето образование (ЗВО) критерии и правила за формирането на таксите. Същите са ясно разписани в чл. 95, ал. 2 и 3 на ЗВО.</p> <p>Държавата ежегодно повишава средствата за издръжка на един обучаем в държавните висши училища. Това е процес, от който в действителност зависи поддържането и надграждането на</p>

хаотичност в политиките, които инициира Министерството на образованието и науката – от идеята за безплатно образование до одобрението на предложението на академичните ръководства за вдигане на семестриалните такси. Това за нас е показател, че няма последователност при водената политика за подобряване на средата за обучение и живот на младите хора.

Наясно сме със ситуацията, че качествено образование изисква и необходимите средства, но приетата държавна политика на постоянно увеличаване на таксите води до неясен хоризонт за устойчивост в процеси, в които попадат и възможностите за издръжка на студентите за обучение. Смятаме, че държавата трябва да регулира този подход на постоянно увеличаване на таксите на студентите и да се приеме механизъм, чрез който студента да има фиксирана такса в рамките на своето обучение, а не да бъдем с неясен хоризонт за бъдещето си.

Предстоящото увеличение засяга над 149 000 учащи, а именно 143 870 студенти и 5357 докторанти в редовна и задочна форма на обучение. Всички тези млади хора са преценили възможностите си за издръжка при започване на своето обучение и постоянното увеличаване на таксите създава предпоставки много от тях да прекъснат обучение, поради невъзможност да се издържат. На мнение сме, че тази тенденция трябва да бъде прекратена и държавата да внесе по-ясни критерии за формиране и прилагане на таксите в процеса на обучение.

Водещата тенденция за постоянно повишаване на таксите създава условия за отпадане на 20% от обучаващите се в сферата на висшето образование. Най-засегнати са нашите колеги в специалностите в област „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, „Здравеопазване“, „Спорт“, а драстично увеличение на таксите забелязваме в област „Изкуства“.

В заключение бихме искали да изкажем категоричното си несъгласие с инициативата за увеличаване на таксите за кандидатстване и обучение в държавните висши училища и научните организации за учебната 2024/2025 година.

Напомняме на Министерство на образованието и науката, че следва да бъде регулатор в процеса на предложенията за постоянно вдигане на таксите и да провежда политики, които да гарантират качествено и достъпно образование за младите хора в страната. За съжаление не виждаме това да се случва и изразяваме своето безпокойство в тази връзка.

достигнатото ниво на качество на обучението, без да се влага никакъв популизъм. Този процес, не би могъл да е едностранен именно поради споделената отговорност за финансиране на висшето образование, която е в основата на Стратегията за развитието му и на ЗВО. Осъществявайки политика за достъп до висше образование, МОН преди 14 години въведе и поддържа и до днес системата за студентско кредитиране. Чрез нея обучаемите имат възможност да финансират висшето си образование не само като такси, но и като издръжка по време на обучението.